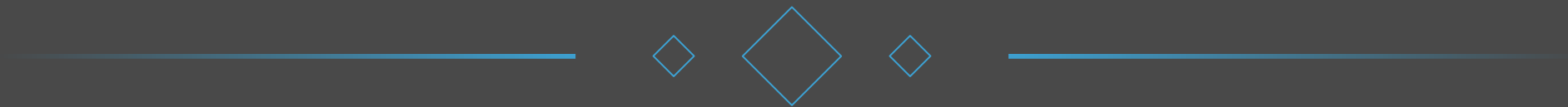

وبینار سراسری تجارب مراقبت در منزل

پزشکی، پرستاری و مامایی

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

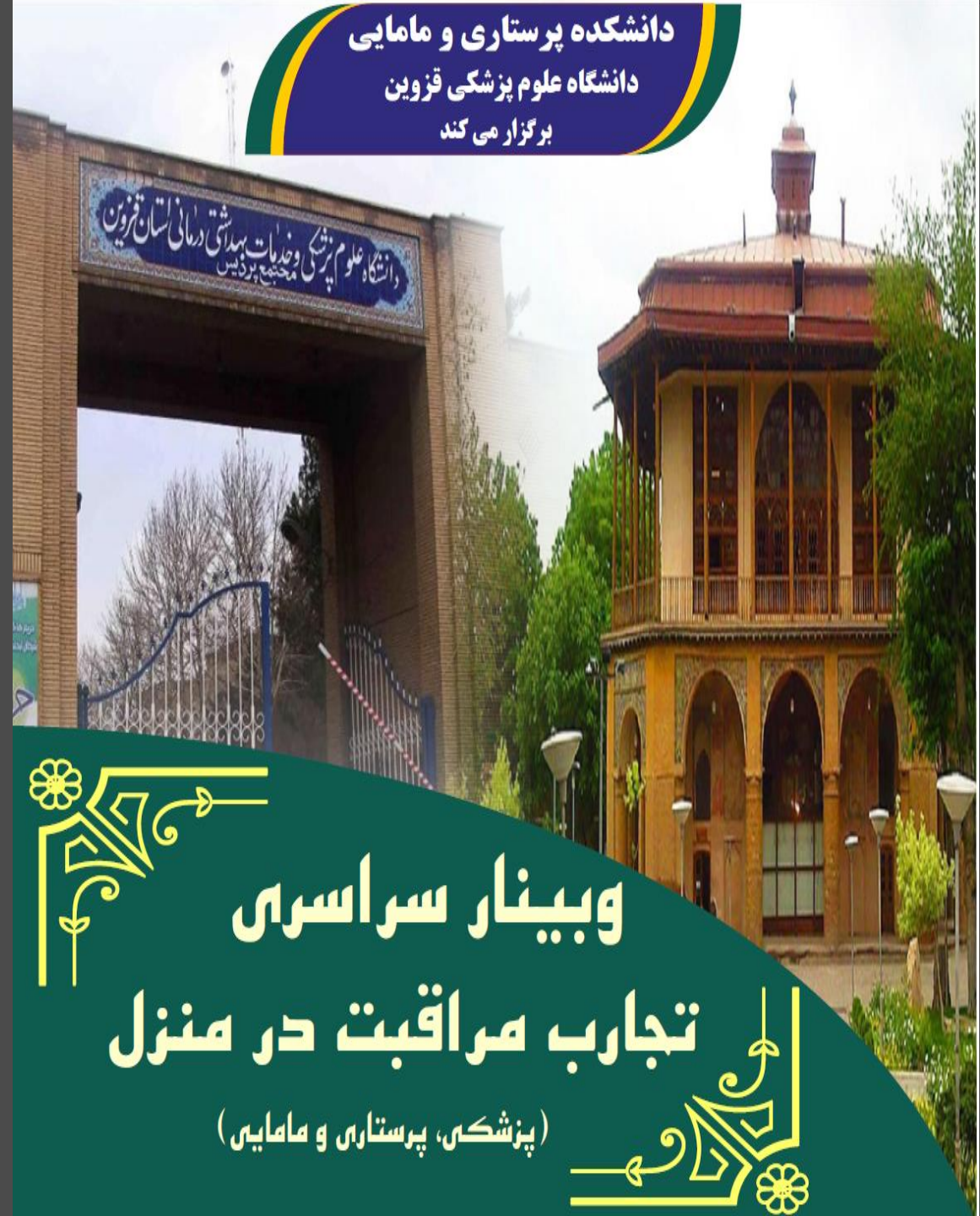

ارائه سخنرانی

عنوان:

تبیین تجارب پرستاران از حرفه ای
گری در مراقبتهای پرستاری در منزل
– یک مطالعه کیفی

وبینار سراسری

تجارب مراقبت در منزل

(پرستاری، پرستاری و مامایی)

ارائه دهنده

سیدناصر لطفی فاطمی

دکترای تخصصی پرستاری
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

اسامی نویسندگان

دکتر سیدناصر لطفی فاطمی

دکترای تخصصی پرستاری داخلی جراحی ، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۱

دکتر حسین کریمی مونقی

استاد تمام گروه داخلی- جراحی دانشکده پرستاری و مامایی مشهد، مرکز تحقیقات بالینی مبتنی بر شواهد و گروه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۲

دکتر عباس حیدری

استاد تمام گروه داخلی- جراحی دانشکده پرستاری و مامایی مشهد، مرکز تحقیقات بالینی مبتنی بر شواهد دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۳

مقدمه و هدف

تغییرات سریع توزیع جمعیتی در سطح جهان به سوی جوامع سالمند و افزایش هزینه های بستری در بیمارستان سبب گردیده است تا خدمات بهداشتی درمانی به ادغام در فعالیتهای زندگی روی آورند، و محیط مراقبتها از بیمارستانها به منازل تغییر کنند

به موازات این تغییر در سیستمهای بهداشتی درمانی بنظر میرسد نسل جدیدی از پرستاران باید پا به عرصه مراقبت حرفه ای بگذراند

با توجه به کم بودن پژوهش و اطلاعات تحقیقی که به روشن سازی حرفه ای گری در مراقبت پرستاری در منزل در ایران کمک نماید، انجام تحقیقی در این زمینه ضروری به نظر میرسد. برای این منظور پرستاران دارای تجربه مراقبت در منزل به علت تعاملات فراوان آنها، تجربیات و مشاهدات مستقیم میتوانند منبع بسیار با ارزشی از اطلاعات باشند تا ابعاد مختلف از متغیرهای موثر بر حرفه ای گری در مراقبت در منزل را بیان نمایند. لذا مطالعه حاضر به منظور کشف تجربیات پرستاران از فرایند حرفه ای شدن در پرستاری منزل طراحی و اجرا شد.

در این پژوهش از روش تحلیل محتوای کیفی بر اساس رویکرد گرانه‌ایم و لاندمن ۲۰۰۴ استفاده شد. این مطالعه در استان خراسان رضوی انجام شد. شرکت کنندگان به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. روش اصلی گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۲۱ پرستاری بود که تجربه مراقبت در منزل را داشتند.

روش اصلی گردآوری داده‌ها مصاحبه نیمه ساختار یافته بود و مدت زمان هر مصاحبه بین ۲۰ تا ۱۰۵ دقیقه بود. ابتدا طی تماس تلفنی با پرستاران مذکور و بیان اهداف مطالعه، زمان انجام مصاحبه‌ها و محل مناسب از نظر مشارکت کنندگان تعیین شد.

فرآیند تجزیه و تحلیل همزمان با جمع‌آوری داده‌ها بر مبنای الگوریتم گرانه‌ایم و لوندمن در تحلیل محتوای کیفی انجام شد. برای تجزیه و تحلیل محتوایی تمام مصاحبه‌ها از فرآیند استقرایی و کدگذاری استفاده شد. ابتدا داده‌ها با تایپ متن مصاحبه آمده شد، سپس به منظور استخراج داده‌ها کلمه به کلمه خوانده شد. در نهایت، پس از رسیدن به اشباع، داده‌ها به صورت عمیق مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها

مشارکت کنندگان این پژوهش را ۲۱ پرستار که حداقل دارای یک سال تجربه در مراقبتهای در منزل بودند تشکیل میدادند. از این تعداد ۹ نفر زن و ۱۲ نفر مرد بودند. کدهای استخراجی پس از چندبار مرور و خلاصه سازی از نظر تشابه و تناسب طبقه بندی شدند. در نهایت ۳ طبقه اصلی و ۱۲ زیر طبقه بدست آمد. طبقات اصلی شامل توجه به ارزشهای اساسی، سرمایه اجتماعی و حفظ کیفیت و استانداردهای مراقبت بود.

طبقات و زیر طبقات (به سوی حرفه ای مگری)

زیر طبقات	طبقات فرعی	طبقه اصلی		
اخلاقی مداری	توجه به ارزشهای اساسی	به سوی حرفه ای مگری		
مسئولیت پذیری				
قانون مداری				
مشتری مداری				
مراقبت دقیق و با کیفیت	ساماندهی کیفیت مراقبت بالینی در منزل		به سوی حرفه ای مگری	
اعمال مدیریت اثربخش				
توجه مرجعیت دانش و تجربه				
نظارت و اعتباربخشی				
تعامل حرفه ای با همکاران	قلاش برای جذب سرمایه اجتماعی			به سوی حرفه ای مگری
اعتماد تعمیم یافته مددجو				
جلب حمایت اجتماعی				
تعامل با مددجو و خانواده				

یافته ها

زیر طبقات	طبقات فرعی	طبقه اصلی
مسئولیت پذیری	توجه به ارزشهای اساسی	به سوی حرفه ای گری
قانون مداری		
اخلاق مداری		
مشتری مداری		
مراقبت دقیق و با کیفیت	ساماندهی کیفیت مراقبت بالینی در منزل	
توجه مرجعیت دانش و تجربه		
اعمال مدیریت اثربخش		
نظارت و اعتباربخشی		
تعامل حرفه ای با همکاران	تلاش برای جذب سرمایه اجتماعی	
اعتماد تعمیم یافته مددجو		
جلب حمایت اجتماعی		
تعامل با مددجو و خانواده		

۱- توجه به ارزشهای اساسی

یافته های تحقیق بیانگر آن است که پرستاران منزل به ارزشهای اساسی جامعه و ارزشهای حرفه ای شامل قانون مداری، مسئولیت-پذیری، اخلاق مداری، و مشتری مداری توجه نشان میدهند و این ارزشها را بعنوان راهنمای عمل بالینی در مراقبت در منزل بکار میبرند.

" کار در مراکز پرستاری، فرد را در چارچوب قانونی قرار میدهد و باید پاسخگو باشد.....کارخلاف زیاد پیشنهاد میشه مثلاً سقط جنین یا تهیه دارو برای سقط ساده ترینش. ولی اگر متعهدانه عمل شود اینطور جامیفته که این مرکز اینکاره نیست..... فقط در چهارچوب مجوز کاری ام کار کردم. " مشارکت کننده شماره ۲۳

کار کردن در چارچوب قانونی

" به فرهنگ مردم و اون منطقه باید احترام بگذاری. رفتارها باید حساب شده باشه. اگر من بعنوان یک مرد تو خونه بیماری میرم که خانمه. حتما از شوهرش اجازه میگیرم که اجازه هست من دست بزنم یا معاینه بکنم؟ اینا ظرافتهای کاره. " مشارکت کننده شماره ۳۲

احترام به فرهنگ مردم - اخلاق مداری

۲- ساماندهی کیفیت مراقبت بالینی:

رفتار پرستار منزل به عنوان یک متخصص بسیار مهم است. تردیدی نیست که این رفتارها، فرایندی نافذ و قوی است. به عبارت دیگر حرفه ای بودن یعنی اینکه کاری را که از ما خواسته شده به بهترین نحو انجام دهیم و اجازه ندهیم حواشی روی عملکرد ما تأثیر بگذارند. پرستاران باتجربه سعی دارند حرفه ای بودن را در رفتار و مدیریت حرفه ای فضای منزل نشان دهند.

انجام مراقبت با کیفیت و دقیق و ظرفیت تخصصی افراد یکی از مولفه های حرفه ای بودن است، وقتی پرستار موجباتی فراهم کند که بیمار مراقبت مطلوب را دریافت کند، حاصل آن ارتقاء کیفی است که منفعت پرستار و بیمار در آن تضمین می شود و یک رابطه دوطرفه بین پرستار و بیمار ایجاد می شود.

پرستاران منزل خیلی زود متوجه لزوم ارتقاء دانش تخصصی میشوند. این که باید اطلاعات بیشتری در خصوص مراقبت در منزل دریافت کنند. آنها تمایل پیدا میکنند که بطور منظم، اطلاعاتی راجع به مدل‌های مراقبت در منزل و روشهای نوین آن دریافت کنند و روشهای خود را بهینه سازی کنند و دانش و تجربه خود را متناسب با نیازهای روز در حرفه مراقبت در منزل بالا ببرند. چرا که پرستاران منزل بطور مدام در معرض تقاضاهای اطلاعاتی جدید از سوی بیماران هستند.

"پیشنهاد من برای دوره آموزشی . دانشهای جدید در حیطه پرستاری ، مراقبتهای خاص در بیماریهای مزمن ، سالمندی و بدخیمی ها، مهارتهای ارتباطی ، پانسمانهای نوین، روانشناسی اجتماعی، مهارتهای مدیریت، مهارتهای بازاریابی و دانش اقتصادی، و مراقبتهای طب مکمل در پرستاری است . و البته بکارگیری تکنولوژی در تله نرسینگ (پرستاری از راه دور) را از قلم انداختم" مشارکت کننده شماره ۲۱

" به عنوان کسی که ۱۵ ساله به این حرفه مشغولم از همکاران عزیز خواهش دارم در اطلاعات علمی و انجام تکنیکها به روز باشند تا شان و منزلتشون جلو بیماران و اساتید و پزشکان حفظ بشه ... پیشنهاد دیگه اینجانب در ارتباط با تشکیل جلسات باز آموزشی مختص پرستاران شاغل در منزل است که اطلاعات اونا به روز بشه." مشارکت کننده شماره ۸

" مثلاً من خودم تو زمینه زخم هم تخصصی کار میکنم ، خیلی افراد تو این زمینه زخم آموزش دادم. الان بعضی مراکز بصورت تخصصی دارند کار میکنند. یه جا فقط مریضای ای سی یو رو دارند میگیرند مریض دیابتی میگیرند .زخم میگیرند بین خودمون گفتیم بیایم مراکز رو تخصصی کنیم مثلاً مرکز من زخم باشه مرکز خانم (آ) مرکز اطفال باشه و مرکز دیگه هم مرکز سوختگی باشه." مشارکت کننده شماره ۲۲

" من فقط نوزادان کار میکنم . بنظرم باید پرستاری تخصصی بشه.. من الان تمام سالهای عمر کاری خودم رو نوزادان کار کردم. من برای خودم هدفی تعیین کردم که آقا من غیر از نوزادان کار دیگری رو انجام نمیدم. پول هم توش باشه نمیکنم. خب من روی کاری که توش تخصص دارم فوکوس کردم.." مشارکت کننده شماره ۲۷

۳- تلاش برای جذب سرمایه اجتماعی

پرستاران منزل به عنوان بخش مهمی از کنشگران نظام سلامت به دنبال جلب پشتوانه های اجتماعی ، سیاسی ، مادی و معنوی برای رسیدن به اهداف حرفه ای خویش هستند. به عبارتی آنها به فراهم آوری سرمایه اجتماعی اهتمام دارند تا در چالشهای پیش رو یاری دهنده آنها باشد.

" میبینم که اینجوری برخورد من یه جور اعتماد خاص پیش میاره. که خانوادش اگر رازی هم داشته باشند میان به من میگن. این فقط به خاطر اون صداقت کاری منه." مشارکت کننده شماره ۱۸

"ولی پزشکان وقتی نتایج رو خودشون با چشم دیدند و حس کردند ،الان خودشون میاند دنبال ما که چرا نمیای این مریض ما رو ببری تو خونه؟ چون نتایج خوبی دیدند و حالا اعتماد کرده اند." مشارکت کننده شماره ۱۸

" خود من اولین اصل رو ارتباط با همراهی میدونم. وقتی که من نتونستم باهاش ارتباط برقرار بکنم، اون پروتکل کار خودم رو با موفقیت انجام میدم. مگر اینکه مریض واقعا مشکل دار باشه. وگرنه تا اونجایی که نتونستم با همراهی ارتباط برقرار کنم اونجا خیلی خوب نتونستم کار بکنم. ولی چرا بعدش که تو کارم موفق شدم. همراهی به من اعتماد کرده. بیشتر موفق بودم ... آره. اعتماد جلب شده و باعث شده که من بیشتر موفق بشم برای پروتکلهای بعدی و کارهای بعدیم." مشارکت کننده شماره ۲۸

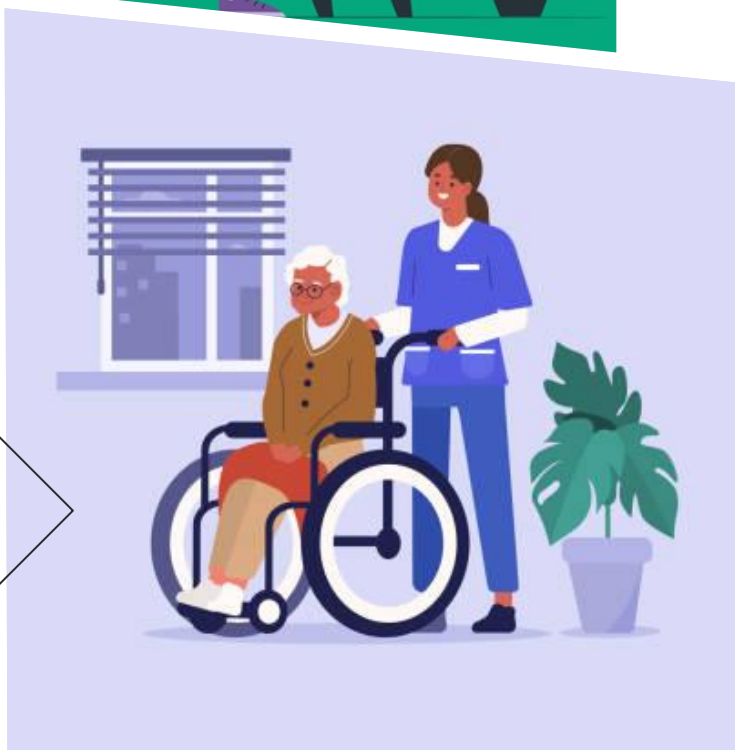
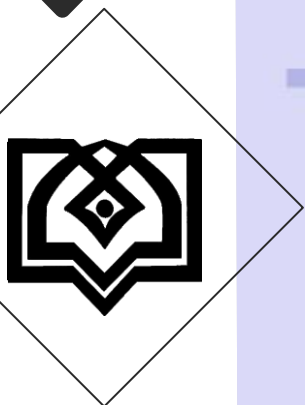
نتیجه گیری

پرستاران منزل در ایران آرام آرام وظیفه های خود را بهتر می شناسند و کم کم حرفه ای تر به پرستاری منزل می نگرند. اگر چه مانند بسیاری دیگر از حرفه ها و تخصص های علوم پزشکی و خدمات اجتماعی از نظر عملی با نقص هایی همراه اند. روشن شدن گونه ی مشکل ها و راه حل های مناسب برای رفع آن ها، موجب بیشتر شدن اعتماد به پرستاران منزل و رجوع بیشتر به آنها شده است. حرفه ای بودن در پرستاری در منزل یکی از چالش های امروز نظام سلامت کشور است و حرفه ای گری نیازمند توجه بیشتر و ایجاد شرایط گسترش آن است.

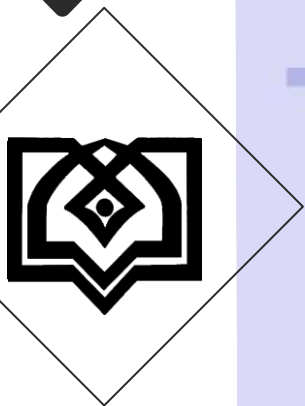
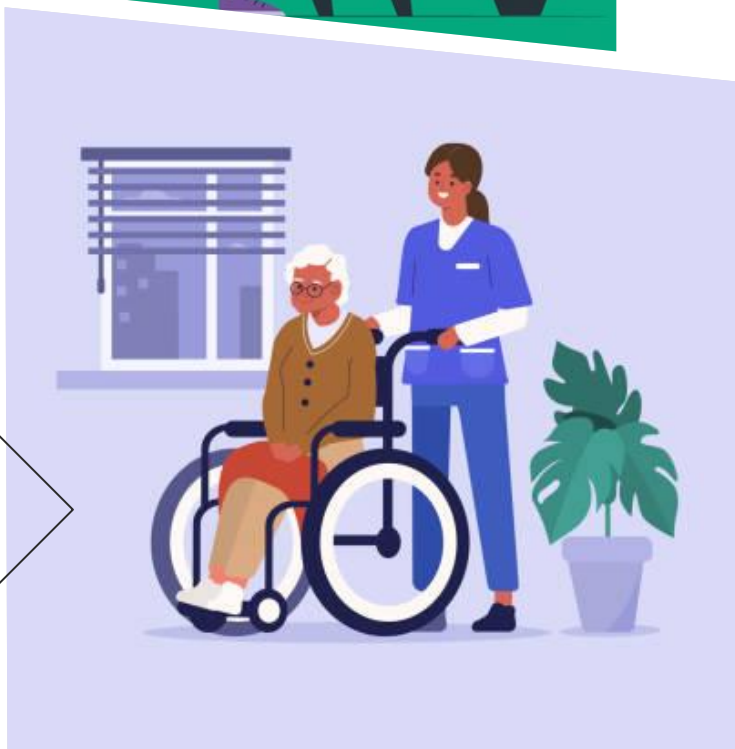
پیشنهادهای

- موسسات با توجه به تنوع خدمات ارائه شده **پرستاران متخصص** در هر زمینه را بکار بگیرند.
- برگزاری دوره های **آموزش مداوم و دانش افزایی مختص مراقبت در منزل** توسط دانشگاههای علوم پزشکی
- مشارکت موسسه در **فعالیت های آموزشی و پژوهشی** مرتبط با مراقبت در منزل
- **طراحی برنامه آموزشی و مشاوره ای** خودمراقبتی برای مددجویان جهت تطبیق با وضعیت بیماری توسط موسسه مراقبت در منزل
- انجام **خدمات مطابق استانداردهای عمومی پرستاری** توسط پرستاران
- **انتخاب بهترین و با صرفه ترین نوع مراقبت** برای بیمار از سوی موسسه پرستاری در منزل
- **تدوین برنامه مراقبتی ایمن و قابل اعطاف** نسبت به تغییرات نیازهای مددجو از سوی موسسه پرستاری در منزل
- **احراز صلاحیت حرفه ای و اخلاقی** پرستاران اعزامی قبل از مأموریت توسط موسسه پرستاری در منزل
- **بستر سازی ، تشویق و حمایت** فعالیت های تیمی در مراقبت در منزل و **فعالیت صنفی** از طریق تشکلهای و سازمانهای قانونی
- **فرهنگ سازی** و آشنایی با نقش پرستار منزل در نظام سلامت از طریق رسانه ها
- **تدوین استانداردهای کیفی و کمی مراقبت در منزل** توسط وزارت بهداشت و درمان و سازمان نظام پرستاری و انجمنهای صنفی مراقبت در منزل

پیشنهادهای

بدیهی است که توسعه کمی و کیفی مراقبتهای در منزل زمانی میسر خواهد شد که این فعالیتها برای ارائه دهندگان دارای توجیه اقتصادی باشد. ثبات مالی موسسات از اهمیت بالایی و تعریف پرداختهای متناسب با خدماتی که ارائه دهندگان مراقبت در منزل انجام میدهند، در حفظ و بهبود کیفیت مراقبت ها از اهمیت زیادی برخوردار است. مطالعات نشان میدهد که مدل های پرداخت و بودجه مراقبت از منزل تأثیر مهمی در بهینه سازی مراقبت ها دارند. همچنین میزان حق الزحمه پرستاران با کیفیت مراقبتهای که در منزل انجام میدهند ارتباط مستقیم دارد.

با تشکر از
توجه شما

—